

Land zonder fiets

en andere rijke teksten

VOOR OKAN

© 2023 - Wablieft

Frederik de Merodestraat 27

2800 Mechelen

www.wablieft.be

boeken@wablieft.be

Vormgeving: Merel Van Meurs

Druk: Wilco bv.

Illustratie op de cover: Ana Ventura

Dit boek is ook beschikbaar als luisterboek.

Dit boek kwam tot stand in samenwerking met het ministerie en het departement Onderwijs van de Vlaamse overheid, in het kader van het Leesoffensief.

Rijke teksten voor OKAN

Wablieft verzamelde voor dit project meer dan 50 nieuwe rijke teksten, in eenvoudig Nederlands, voor jongeren in OKAN-klassen. Dat deden we met steun van de Vlaamse overheid, in het kader van het Leesoffensief. Nog meer rijke teksten vind je op de website rijketeksten.org van de Taalunie.

Dit boek is een deel in een reeks van vijf boeken. Enkele teksten van dit project vind je enkel online. Bij alle verhalen en teksten van dit project hoort lesmateriaal. De teksten en het lesmateriaal kan je gratis downloaden. Alle info vind je op wablieft.be/OKAN

Wablieft dankt het ministerie en het departement Onderwijs van de Vlaamse overheid voor de kans om dit project te mogen realiseren. En natuurlijk ook iedereen die meewerkte: alle auteurs, illustratoren, iedereen die lesmateriaal maakte en de leden van de stuurgroep.

Facebook Ella Virginie Gyselinck

Abou

Het is dinsdag.

Moussa gaat naar het asiel-centrum.

Daar is nu zijn thuis.

Toch voor een tijdje.

De zon schijnt.

Een vogel fluit.

Het is warm.

Maar hij is niet blij.

Hij voelt zich alleen.

Zijn moeder woont ver.

Het is oorlog daar.

Zijn vader is dood.

Hij is gestorven toen Moussa 14 jaar was.

Hij is alleen in België.

Hij heeft één goede vriend, Abou.

Abou is groot en sterk.

Hij heeft schoenmaat 47.

Abou lacht veel.

Hij is een blije, jonge man.

Hij luistert goed. Hij zingt veel. Vals.

Abou woont ook in het asiel-centrum.
Er wonen nog andere jongens.
Ze zijn in België.
Hun vader en moeder niet.
Zoals bij Moussa en Abou.

Aziza en Hayar

In het centrum wonen ook twee meisjes.
Aziza is 16 jaar. Zij is heel slim.
Hayar is 17 jaar. Zij is serieus.
Ze heeft een hoge stem,
zoals een meisje van 10 jaar.
Aziza en Hayar zijn altijd samen.
Ze praten veel.
Soms kijkt een jongen naar hen.
Dan giechelen ze wat.
Ze blijven vaak op hun kamer.
Ze hebben geen interesse in de jongens.

De moeder van Moussa vraagt elke dag:
'Hoe gaat het? Heb je nieuws?'
Maar dat heeft hij niet.
De dagen zijn saai.
Er is geen nieuws.
Dat maakt hem triest.

Maar er is Abou.
Dat is goed.
Een goeie vriend maakt blij.
En school maakt Moussa ook blij.

Lekker eten

Een groep jongens kijkt naar You-Tube.
Ze zetten luide muziek op.
Ze dansen.
De handen zijn in de lucht.
Ze klappen en ze roepen.
Het zijn jongens uit Afghanistan.
'*Bia, bia!*' roepen ze.
Dat is 'Kom hier!' in het Dari.
Dari is de taal van de Afghanen.

De andere jongens dansen niet.
Ze kijken voor zich uit.
Ze doen heel stoer.
Maar ze zijn ook bang.
Bang voor de toekomst.
Maar ze zwijgen.
Hun verdriet zie je niet.

Het is tijd. Ze gaan eten.
Er is soep.
Het zijn groenten met water.
Niet pikant. Zonder smaak.
Elke ochtend is er brood met beleg.
Geen warm eten.
Het Belgische eten vindt Moussa niet lekker.
De andere jongens ook niet.
'Mogen we zelf eens koken?' hebben ze gevraagd.
Lekker pikant. Met veel olie en veel zout.
Heerlijk!

Pannenkoeken vinden ze wel lekker.
Frietjes ook.
Soms is Belgisch niet slecht.

Mina

Op de trap van het centrum zit een oude vrouw.
Ze zit er elke dag. Ze heet Mina.
Mina draagt een hijab.
Die is donker paars.
Mina heeft veel rimpels.
Lach-rimpels.
Ze glimlacht veel.
Ze is heel lief.

Soms zitten ze samen op de trap,
Moussa, Abou en Mina.

Ze kunnen goed praten met Mina.
Over hun familie, hun land, hun verdriet en hun
angst.
Maar ze praten ook over school, meisjes, het eten
en het weer.
Mina is als een oma voor de jongens.
Ze begrijpt alles.
Ze luistert goed.
En ze geeft altijd goede raad.

Mina heeft een oude gsm.
Het is geen smart-phone.
Ze kan alleen bellen en sms'en.
Op WhatsApp kan ze niet.
Daarom mag ze bellen met de gsm van Abou.
Eén keer per week belt ze naar Soedan, naar haar
oudste zoon.
Via WhatsApp is het gratis.
Mina roept luid als ze belt.
'Want Soedan is ver,' lachen de jongens.

Ze zijn lief voor haar.
Ze dragen haar boodschappen.

Soms gaat ze naar de winkel.
Ze houdt van koekjes en cola.

Moussa zit alleen op zijn kamer.
De school is gedaan.
Het was leuk.
Ze speelden een spel in het park.
De juf is streng maar ook lief.
Ze is oud.
Meer dan 60 jaar.
Dat is goed.
Ze wil rust in de klas.

Het is vijf uur.
De jongens maken hun huiswerk.
Moussa kijkt naar zijn gsm.
Hij gaat op Facebook.
Wie postte iets vandaag?
Hij ziet een foto van een vriend.
Hij staat voor een dure auto.
Die kost 50.000 euro.
Is zijn vriend zo rijk?

Een post van een andere vriend:
een filmpje van zijn baby.
De baby lacht voor de eerste keer.

Zijn broer postte een trouwfoto.
Moussa zet er een hartje bij.
Hij schrijft in hun taal: 'Proficiat! Veel geluk samen.'

Ella

Moussa ziet nog een bericht op Facebook.
Een meisje wil vrienden met hem worden.
Ze heet Ella.
Ze heeft bruin lang haar en lange wimpers.
Ze draagt geen hoofddoek.
Ze drinkt vast ook slappe soep.

Moussa wil graag vrienden worden met Ella.
Hij klikt op ja.
Zij heeft 324 vrienden.
Dat is normaal.
Niet veel, niet weinig.
Hij kijkt naar haar profiel.

Iemand klopt op de deur.
Het is Abou. Hij zegt: 'Tijd om te eten. Kom mee!'
Moussa zet zijn gsm uit.
Hij zegt niks over Ella.

Na het eten gaat Moussa weer naar zijn kamer.
Hij blijft er de rest van de avond.
Abou vindt het raar.
Hij weet niet dat Moussa op Facebook is.
Hij kijkt naar Ella's profiel.
Hij ziet foto's van vriendinnen en foto's van een klein kindje.
Is dat een nichtje? Of een zusje?
Ze postte een liedje van Billie Eilish.
Wie is Billie Eilish?
Hij kijkt naar de video.
Billie Eilish heeft blauw haar.
Moussa vindt blauw haar raar.
Maar Billie Eilish is cool, en haar liedje is heel mooi.
Hij speelt het nog een paar keer af.

Plots krijgt hij een bericht.
'Hallo jij daar!'
Het is Ella.
'Leuke jongen, jij!'
Hij stuurt een smiley.
Hij schrijft: 'ik sprek niet geod Nederlands.'
Ze vindt het grappig.
Ze praten, en praten, en praten.
Het is 22 uur. Moussa stopt.

Ze spreken af.
'Tot morgen, op hetzelfde uur!'

Moussa loopt op roze wolken.
Hij heeft vlinders in zijn buik.
Wauw, dat was speciaal!
Zo lang praten met een meisje.
Dat heeft hij nog nooit gedaan.

Het is nacht.
Hij kan niet slapen. Hij denkt aan Ella.
Hij denkt ook aan zijn moeder.
En aan school ...

Naar Brugge

Vandaag gaat Moussa op uitstap met zijn klas.
Ze zijn met 12.
Ze gaan met de trein naar Brugge.
Dat is een oude stad.
De huizen hebben er trapjes aan het dak.
Ze gaan ook varen met een bootje.
Dat wordt heel leuk

In de trein stuurt Moussa een bericht naar Ella:
'Wij zitten in de trein naar Brugge.'

‘Stuur een foto straks!’ antwoordt Ella.
‘Doe ik!’ schrijft hij.
Hij moet stoppen met berichten sturen.
De juf vindt het niet oké.

Abou zit naast hem in de trein.
Ze kijken uit het raam.
Ze zien mooie natuur.
Groene bomen en gras.
Ze kijken naar alle tuintjes.
Dat is leuk op de trein.
Je kan soms tuinen zien.
In een tuin staat een trampoline,
In een andere tuin lopen kippen.
Eén tuin heeft een zwembad. Wauw!
En nu zien ze een tuin met veel rommel.
Dat is niet zo ‘wauw’.

In Brugge staan ze naast de boot.
Ze gaan varen, maar Aziza wil niet mee.
Ze kwam in een bootje naar België.
Nu is ze bang op het water.
Moussa en Abou blijven dicht bij Aziza.
Dat helpt een beetje.
Ze zitten allemaal samen op de boot.
Het water klotst.

Het is een beetje koud, maar de zon schijnt.
Een andere boot vaart naast hen.
Er is een man met een microfoon.
Die geeft info over Brugge.
Moussa neemt een foto van op de boot.
Hij stuurt die naar Ella.
'Brugge is mooi,' schrijft hij er vlug bij.

Leuk en mooi

Die avond ligt Moussa op bed.
Het raam staat open.
Het is koud.
Hij staat op en doet het raam dicht.
Hij ziet Mina op de trap en zwaait naar haar.
Mina ziet hem en zwaait terug.

'Hallo Ella, hoe was je dag?' stuurt hij.
Hij wacht op een antwoord.
Ze hebben afspraak om 19 uur.
Maar ze is er niet.
Moussa wacht een beetje en valt in slaap.
De dag in Brugge was lang. Hij is heel moe.
Ella stuurt een bericht.
Maar hij slaapt verder.
Hij ziet het bericht de volgende dag.

Ella is nu weg, natuurlijk.
Verdorie toch!

Hij schrijft 'sorry' naar Ella.
Ze begrijpt het wel.
Hij vertelt over Brugge.
Zij vertelt over haar dansles.
Dansen is haar hobby.
In zijn land mogen vrouwen niet dansen.
Maar Ella woont in België.
Hier mag iedereen dansen.
Ella danst graag.
Ze stuurt een filmpje van haar dansgroep.
Hij vindt het mooi en sierlijk.
'Wat voor dans is dit?' wil hij weten.
'Ballet.'

'Ik vind jou leuk,' stuurt Ella. 'Jij bent leuk en
mooi'.
Hij bloost.
Zij is heel direct.
'Ik vind jou ook leuk en mooi,' schrijft hij terug.

Hij wil stoppen nu.
Hij heeft stress. Leuke stress, dat wel ...
Ze spreken af voor morgen.

Maar Ella kan niet slapen.
Ze stuurt hem een bericht: 'Slaap jij al?'
'Nee, ik ben nog wakker.'
Ze blijven berichten sturen, tot diep in de nacht.
Ze kennen elkaar steeds beter en beter.
Maar ze hebben elkaar nog nooit gezien.
En toch schrijven ze zoveel ...

Afspraak

Moussa zit op de trap en spreekt met Mina.
Zij is oud en wijs.
'Wat moet ik doen, Mina?' vraagt hij.
Ze zucht en denkt lang na.
Ze vindt online praten niet oké.
Ze kent het niet.
'Misschien moeten jullie afspreken,' zegt Mina.
Jullie kunnen vrienden worden.
Echte vrienden, die elkaar zien.

Moussa vindt het een goed idee.
Hij schrijft Ella dat hij wil afspreken.
Hij wil ook face-timen.
Hij wil haar zien met de camera.
'Dat gaat niet,' zegt Ella.
'Ik ben verlegen, en mijn camera is stuk ...'

Abou is boos op Moussa.

‘Ik zie je niet meer. Je zit altijd op je kamer. Er is iets.’

Moussa zwijgt.

‘Waarom wil je niet met me praten?’

Ik wil je vriend zijn. Maar jij moet tijd maken voor mij.’

Abou heeft gelijk.

‘Wat is er met jou? Zeg het mij!’

Moussa vertelt over Ella.

Hij zegt ook wat Mina denkt.

En dat Ella niet wil afspreken.

Hij stuurt haar elke dag berichten.

Uren en uren praten ze zo met elkaar.

Maar Ella wil hem niet zien.

Er is altijd een probleem.

Abou zegt: ‘Dat kan toch niet! Er is iets mis.

We zullen samen een bericht maken.’

‘Dat is goed,’ zegt Moussa.

‘Oké, schrijf dit: Ik wil graag met jou afspreken.

Maar als je nu niet komt, dan stop ik het contact.’

‘Dat is te hard,’ zegt Moussa.

‘Dat is nodig, anders komt ze niet,’ antwoordt Abou.

Hij knikt.
Ze versturen het bericht.

Boos

De jongens van het centrum spelen voetbal op
het gras.
Dat doen ze elke avond.
Het is warm.
Ze zweten en ze blozen.
Het is 1-4.
De keeper van de ene ploeg is niet heel goed.
Abou en Moussa doen mee.
Zo vergeet hij Ella even.

Ella ziet het bericht.
Ze schrikt een beetje.
Moussa schrijft nooit zo streng.
Ze vindt het niet leuk.
Maar ze begrijpt hem wel.
Dus ze maakt een afspraak.

Hij heeft zijn beste kleren aan.
Hij draagt parfum.
Zijn haar is mooi gekamd.
Hij draagt zijn sokken die geluk brengen.

Hij wacht al 20 minuten.
Maar hij ziet haar niet.
Hij stuurt een bericht: 'Waar ben jij?'
Ella antwoordt niet.
Hij wacht nu 45 minuten.
Een uur.
Twee uur.
Hij stuurt weer een bericht.
Maar Ella antwoordt nog steeds niet.

Moussa gaat boos naar huis.
Waarom komt Ella niet?
Heeft ze geen respect voor hem?

In het centrum spreekt hij met Abou.
Abou is ook boos.
'Je kan haar beter niet meer spreken,' zegt hij.
'Een vriendin die niet belt, die je niet ziet?
Wat heb je daaraan?'
Maar Moussa wil het contact niet stoppen.
Hij blijft een tijdje boos.
Een hele week stuurt hij geen berichten.
Ella stuurt: 'Sorry! Mijn fiets was stuk.'
Hij antwoordt niet.
En hij liket ook niks van haar op Facebook.

Het park

Moussa denkt: ik moet eens praten met Aziza en Hayar.

Zij zijn meisjes.

Zij begrijpen het misschien beter ...

‘Misschien is de foto op haar profiel van een ander meisje,’ zegt Aziza.

‘Misschien vindt ze zichzelf niet mooi.

Of misschien is ze verlegen.’

‘Hebben jullie al gebeld? Of heb je een video-call gedaan?’ vraagt Hayar.

Moussa zegt: ‘Nee, haar camera is stuk.’

Hayar en Aziza kijken naar elkaar.

Ze geloven het niet.

Ella stuurt veel berichten.

Hij antwoordt haar na een week.

Zijn bericht is kort.

Haar fiets kapot? denkt hij. Is dat waar?

Hij weet het niet wat hij moet denken of geloven.

‘Kunnen we eens video-bellen?’ vraagt hij.

‘Mijn camera is kapot. Sorry.’

‘Gewoon bellen dan?’

‘Oké!’

Die avond bellen ze.

Ze zijn nerveus.

Ella vindt zijn lage stem mooi.
Ze praten twee uur met elkaar.
Het voelt goed.
Morgen spreken ze af in het park.
Nog een keer.

Ziet hij Ella komen?
Neen, ze is het niet.
Een ander meisje komt wel naar hem toe.
'Wie ben jij?' vraagt hij.
'Ik ben Ella.'
'Wat!? Maar jij bent Ella niet. Jij lijkt helemaal
niet op je foto!'
'Sorry, dat is niet mijn foto. En ik heet Sara, niet
Ella. Sorry!'

Moussa is boos en wil weggaan.
'Dit is NIET oké!' roept hij.
'Maar we hebben een band,' zegt Sara.
'Maak die niet kapot. Toe, alsjeblief ...'

'Waarom deed je alsof je iemand anders bent?'
'Ik vind mezelf niet mooi.
Ik was bang dat je met mij niet wilde praten.
Daarom nam ik een andere foto.'
Moussa voelt zich bedrogen.

‘Ik ga weg, dit is te moeilijk,’ zegt hij.
‘Mag ik een knuffel?’ vraagt Sara.
‘Nee,’ antwoordt hij kort.

Vrienden

Moussa zit in het centrum op de trap met Abou en Mina.
Hij vertelt wat er gebeurd is.
Abou zegt: ‘Stop alle contact.’
Mina vindt het ook niet oké.
Maar ze begrijpt het meisje wel.

Dagen gaan voorbij.
Moussa denkt veel na.
Hij heeft Sara niets meer gestuurd.
Die avond schrijft ze: ‘Ben je daar?’
Hij antwoordt niet.
Een paar uur later stuurt hij een bericht:
‘Ik begrijp jou.
Maar liegen is heel fout.
Ik vind je leuk.
We kunnen vrienden worden.
Maar mijn vertrouwen is weg.
Dat moet terugkomen.
En dat zal tijd kosten.’

Sara is een beetje blij.
Zij en Moussa gaan contact houden.
Ze blijven vrienden
En wie weet ...
Ze post een foto op Facebook.
Ze schrijft erbij: *‘Goede vrienden zijn als sterren.
Je ziet ze niet altijd,
maar je weet dat ze er altijd zijn.’*

Hij liket haar post.